

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Croesvs Et Codrvs. hoc est, Copiæ Et Inopiæ Damna vel
Lvcra, à bono iustoq[ue] Mundi Governatore Deo
Distribvta**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

§. 3. Ira, pigritia, auaritia quantum noceat diuitibus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52359)

regibus pendere, præter multas ferici libras. Hæc nisi emptores prodigos haberent, non venderentur. Sed vestibis maior est excusatio. Vidi, qui multas pecunias daret ijs, qui sibi ab eo barbam prolixius pendentem curtari, aut capillos Absolonios tondere, paterentur. L. Neratius, cùm, authore Gellio, pro delectamento haberet, os hominis liberi manus suæ palmâ verberare; seruum comitem trahebat, crumenam plenam assium portitantem. Et quemcumq; depalmarat, numerari statim, secundum duodecim Tabulas, XXV. asses eidem iubebat. Expli- cari non potest, quantum in minutissimos lapillos, dummodo pulchrè luceant, expendatur, tametsi neque pro sanitate, neque pro re alia seruiant. Nonnè præstat non habere pecuniam, quàm habere & perdere in tales vsus? ideòne sudatur, vt habeatur, quod sic expendi possit?

Censibus æquantur concha.

§. III.

Ira, pigritia, auaritia quantum noceat diuitibus?

Sunt & alia vitia Charybdes nummorum. Ira quid non amisit sæuiens in suum damnum? quas non opes & vrbes euertit

L 5

furor?

Manil.
lib. 5.
Astron.

Prouerb. furor? Pigritia quid non neglexit? *Paululum dormies, paululum dormitabis, paululum conferes manus, ut dormias: & veniet tibi, quasi viator egestas, & pauperies, quasi vir armatus, vltro obuiam ibit, & instar militis, immò hostis, te spoliabit, ait Salomon. Ac rur-*

Prou. 20: *sus: Propter frigus piger arare noluit: mendicabit ergò aestate, & non dabitur illi. Et quid*

Luc. 16. 3. *daretur illi, qui ait: Fodere non valeo, mendicare erubescio? Quanta pretia homines per guttur transmittant, quot thesauros venter hauriat, quis computabit? Multi, quidquid tota hebdomade lucrati sunt, die Dominica, ad cauponem ferunt; saturantur vno die, vt fameant & sitiant tota hebdomade. Quamquam aliquos auaritiæ tyrannis perpetuâ inediâ cruciet. Nam iuxta vetus prouerbiū, quod Pollux citat:*

Pollux
lib. 6. de
rerum
vo-cab,

Difficilis emptor haud bona emit obsonia.
Numquam enim audent satis emere, quare neque vñquam satis possunt comedere. Fuit in vicinia hac nostra, qui, cū mensa accumberet, tres crucigeros extraxit è crumena, eosque sub hydria posuit, pro cereuisia emenda. Sed antè, quàm emeret, aquam exiguis haustibus bibit. Aqua quia sapuit, cereuisiam non emit, Finito prandio,

dio, aut cœna, monetam in marsupium reponens dicere solebat: *En meos tres cruciferos retinui, Et tamen satis bibi.* Ita Genium suum defraudauit, immò auaritiam suam, ipse plexit.

*Tantalus à labris sitiens fugientia captat
Flumina. quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur: congestis undique saccis
Indormis inbians, & tamquam parcere
sacris*

Horat.
lib 1.
Sat. 1.

Cogeris, aut pictis tamquam gaudere tabellis,

*Nescis quid valeat nummus, quem prebeat
usum.*

Panis ematur, olus, vini sextarius, adde

Quis humana sibi doleat natura negatis.

Sacrum oraculum est; *Viro cupido & tenaci* Eccli. 10.
sine ratione est substantia, & homini liuido ad 3.

*quid aurum? Qui acernat ex animo suo iniuste,
alijs congregat, & in bonis illius alius luxuriabitur.
Qui sibi nequam est, cui alijs bonus erit? &
non jucundabitur in bonis suis, Ethnicum audiamus.*

*Immunifico scis quid cantari solet: Quod
habet, ne habeas.*

*Et illud: Quod nunc non habes, habeas ma-
lum, quandoquidem*

Nec

*Nec tibi bene esse potes pati, nec alteri,
Cùm interea frugalitate contento bene sit,
& ita bene, vt Ioue hospite dignus iudice-
tur. Quales fuère Philemon, & rustica illa
Baucis, qui paupertatem ferendo leuem ef-
fecère.*

Horat.
lib. 1. ep.
12. ad Ic-
cium.

*Si rectè fruëris, non est, vt copia maior
Ab Ioue donari possit tibi; tolle querelas:
Pauper enim non est, cui rerum suppetit
usus.*

*Si ventri bene, si lateri est, pedibusq; tuis,
nil*

*Diuitia poterunt regales addere maius.
Si fortè in medio positorum abstemius, her-
bis*

*Vinis & vrtica: sic viues protinus, vt te
Confestim liquidus fortuna riuus in auret.
Vel quia naturam mutare pecunia nescit,
Vel quia cuncta putas unâ virtute minorâ.*

§. IV.

Inuidia auarum plectens pecuniâ.

At, ne inuidia fortasse hîc nihil negotij
gerere videatur, audite, obsecro, inuidiam
auaritiam, aut auaram inuidiam. Refert
idoneus author Ioannes Nider, à fide dignis
hominibus se intellexisse, suoq; tempore,
Constantiæ accidisse, vt quidam collectis
multis

Ioan. Ni-
der lib. 3.
cap. 5.
Formica-
rij.